

Na osnovu člana V. tačka 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 63. sjednici održanoj 08.decembra 1999. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE AUSTRIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU SA PROTOKOLOM O SPROVOĐENJU SPORAZUMA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE AUSTRIJE

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum između Bosne i Hercegovine i Republike Austrije o socijalnom osiguranju sa Protokolom o sprovođenju Sporazuma o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Austrije potpisan 12.februara 1999. godine u Sarajevu na bosanskom, hrvatskom, srpskom i njemačkom jeziku, po dobijenoj saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na osnovu Odluke broj PS BiH broj 31/99 , od 03. decembra 1999. godine.

Član 2.

Tekst Sporazuma sa Protokolom glasi

SPORAZUM

IZMEĐU REPUBLIKE AUSTRIJE I BOSNE I HERCEGOVINE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Republika Austrija

i

Bosna i Hercegovina

vođene željom da regulišu međusobne odnose između dvije

države u oblasti socijalnog osiguranja

su se usaglasile da zaključe slijedeći Sporazum

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Utvrđivanje pojmova

(1) U ovom sporazumu izrazi znače :

1. "Pravni propisi"

Zakoni, uredbe, statuti i ostali pravni akti koji se odnose na oblasti iz socijalnog osiguranja Republike Austrije i Bosne i Hercegovine i njenih entiteta koji su označeni u članu 2. stav 1. ovog sporazuma ;

2. "Nadležni organ"

Savezni ministri ili ministarstva u čijoj nadležnosti je primjena pravnih propisa navedenih u članu 2. stav 1. ovog sporazuma ;

3. "Nosilac"

Ustanova ili organ čija je obaveza sprovođenje pravnih propisa ili jednog njihovog dijela označenih u članu 2. stav 1. ovog sporazuma ;

4. "Nadležni nosilac"

Nosilac, kod koga je neko lice u trenutku zahtjeva za davanje osigurano ili prema kome ono ima ili bi još imalo pravo na davanje ako bi se nalazilo na području države ugovornice u kojoj je posljednji put bilo osigurano;

5. "Prebivalište"

Stalno mjesto boravka;

6. "Boravak"

Mjesto privremenog boravka;

7. "Član porodice"

Član porodice prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj nosilac, na čiji teret treba obezbjediti davanja, ima svoje prebivalište;

8. "Vrijeme osiguranja"

Vrijeme uplate doprinosa, vrijeme zaposlenja i izjednačeno vrijeme, prema pravnim propisima država ugovornica ;

9. "Novčano davanje", "renta" ili "penzija" ;

Novčano davanje, renta ili penzija, uključujući sve njihove dijelove iz javnih sredstava, sve dodatke, iznose razlika i povećanja, otpremnina i plaćanja na ime naknada za doprinos.

(2) U ovom sporazumu drugi izrazi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima obje države ugovornice.

Član 2.

Pravni propisi koji se primjenjuju

(1) Ovaj sporazum se odnosi :

1. na austrijske pravne propise o :
 - a) zdravstvenom osiguranju;
 - b) osiguranju za slučaj nesreće na poslu ;
 - c) penzijskom osiguranju sa izuzetkom posebnog osiguranja za pisarnicu;
 - d) novčanom davanju za nezaposlenost .

2. na pravne propise Bosne i Hercegovine o :
 - a) zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti;
 - b) osiguranju za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti;
 - c) penzijskom i invalidskom osiguranju;
 - d) osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise koji obuhvataju, mjenjaju ili dopunjuju pravne propise označene u stavu 1. ovog člana.

Član 3.

Lica na koja se Sporazum primjenjuje

Ovaj sporazum važi :

- a) za lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje države ugovornice;
- b) za druga lica koja svoja prava ostvaruju od u tački a) naznačenih lica.

Član 4.

Princip izjednačavanja

(1) Prilikom primjene pravnih propisa jedne države ugovornice izjednačeni su, ako ovaj sporazum drugačije ne određuje, njeni državljani sa državljanima druge države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne odnosi se na:

- a) pravne propise obiju država ugovornica po pitanju sudjelovanja osiguranika i poslodavca u organima nosioca i saveza kao i donošenju sudskih odluka u oblasti socijalnog osiguranja ;
- b) regulisanja tereta osiguranja u međudržavnim ugovorima država ugovornica sa drugim državama;
- c) na pravne propise obiju država ugovornica koji se odnose na osiguranje lica zaposlenih u službenom predstavništvu jedne od država ugovornica u trećim državama ili kod članice jednog takvog predstavništva.

(3) Stav 1. ovog člana važi u pogledu austrijskih pravnih propisa o uzimanju u obzir perioda rata ili izjednačavanja vremena samo za državljane Bosne i Hercegovine, koji su neposredno prije 13. marta 1938. godine posjedovali austrijsko državljanstvo.

Član 5. **Transfer davanja**

(1) Ako ovim sporazumom nije drugačije određeno, ne smiju se penzije, rente i druga novčana davanja, sa izuzetkom davanja za nezaposlenost za koje postoji pravo prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smanjivati, mijenjati, zaustaviti, oduzeti ili zaplijeniti zbog toga što korisnik ima prebivalište na području druge države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne odnosi se :

- a) na dodatke za korekciju prema austrijskim pravnim propisima ;
- b) na zaštitne dodatke prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine.

GLAVA II - ODREDBE PRAVNIH PROPISA KOJE SE PRIMJENJUJU

Član 6. **Opšta odredba**

(1) Obaveza osiguranja zaposlenog lica određena je, ako čl. 7. i 8. ovog sporazuma ne utvrđuje drugačije, po pravnim propisima države ugovornice na čijem području je lice zaposleno.

Ovo važi i pri obavljanju nesamostalne djelatnosti ako se prebivalište zaposlenog ili sjedište poslodavca nalaze na području druge države ugovornice.

(2) Za službenike i sa njima izjednačena lica važe pravni propisi države ugovornice u čijoj upravi su oni zaposleni.

Član 7. **Posebne odredbe**

(1) Ako se zaposleni u jednom preduzeću, čije je sjedište na području jedne države ugovornice, uputi na područje druge države ugovornice, u tom slučaju se do kraja 24. kalendarskog mjeseca nakon upućivanja i dalje primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je još zaposlen na tom području.

(2) Ako se zaposleni u nekoj vazduhoplovnoj kompaniji sa sjedištem na području jedne države ugovornice uputi na područje druge države ugovornice, i dalje se primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je on još zaposlen na tom području.

(3) Posada broda kao i druga lica koja nisu samo privremeno zaposlena na nekom brodu, podliježu pravnim propisima države ugovornice čiju zastavu brod nosi.

Član 8. **Diplomatsko i konzularno osoblje**

(1) Za članove diplomatskih ili konzularnih predstavništava, te za privatno kućno osoblje u službi članova tih predstavništava, koji su upućeni na područje druge države ugovornice, važe pravni propisi države ugovornice koja ih upućuje.

(2) Za zaposlene iz stava 1. ovog člana koji nisu upućeni u drugu državu ugovornicu u smislu stava 1. ovog člana, važe pravni propisi države ugovornice na čijem su području zaposleni. Ako su oni državljani druge države ugovornice mogu u roku od tri mjeseca nakon početka zaposlenja izabrati primjenu pravnih propisa druge države ugovornice .

Član 9.

Izuzeci

(1) Na zajedničko traženje zaposlenog i njegovog poslodavca nadležni organi objiju država ugovornica mogu sporazumno ugovoriti izuzeća od čl. 6. do 8. ovog sporazuma, pri čemu treba voditi računa o vrsti i okolnostima zaposlenja.

(2) Ako za zaposlenog, prema stavu 1. ovog člana, važe pravni propisi jedne države ugovornice i ako on obavlja poslove na području druge države ugovornice, tada se pravni propisi primjenjuju, kao da je on zaposlen na području prve države ugovornice.

GLAVA III - POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1. - Bolest i materinstvo

Član 10.

Zbrajanje vremena osiguranja

Ako je lice navršilo vremena osiguranja prema pravnim propisima objiju država ugovornica, ona se zbrajaju ako je to neophodno za sticanje prava na davanje i za trajanje tih davanja, ako se ne odnose na isto razdoblje.

Član 11.

Davanja u naturi

(1) Lice koje ispunjava uslove za sticanje prava na davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice i :

- a) ima prebivalište na području druge države ugovornice ili
- b) čije stanje za vrijeme boravka na području druge države ugovornice neizostavno iziskuje hitno davanje i ako se lice nije uputilo u drugu državu ugovornicu sa ciljem da bude ljekarski zbrinuto u drugoj državi ugovornici, ili je
- c) od nadležnog nosioca dobilo odobrenje ili ga dobiva, da se može uputiti na područje druge države ugovornice radi liječenja koje zahtijeva njegovo stanje, ima pravo na davanje u naturi na teret nadležnog nosioca od nosioca mjesta prebivališta ili boravka prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca kao da je to lice kod njega osigurano .

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana odobrenje proteza, većih pomagala i drugih davanja u naturi veće vrijednosti, zavisi od saglasnosti nadležnog nosioca. Saglasnost nije potrebna ako

se pružanje davanja ne može odgoditi, a da se ozbiljno ne ugrozi život ili zdravlje dotičnog lica ili ako se prema članu 15. stav 2. ovog sporazuma, troškovi nadoknađuju u paušalnom iznosu .

(3) Predhodni stavovi jednako se primjenjuju i na članove porodice.

(4) Stav 1. slova b) i c) ovog člana, važe u Austriji za liječenje kod privatnih ljekara, stomatologa i zubara samo za:

- a) lica koja borave u Austriji radi zaposlenja, kao i članove njihovih porodica koji ih prate;
- b) lica koja posjećuju svoju porodicu koja ima prebivalište u Austriji ;
- c) lica koja iz drugih razloga borave u Austriji, a pruženo im je ambulantno liječenje na račun regionalne bolesničke kase koja dolazi u obzir prema njihovom mjestu boravka.

Član 12.

Novčana davanja

(1) U slučajevima iz člana 11. ovog sporazuma, novčana davanja odobrava nadležni nosilac, prema pravnim propisima koji za njega važe.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice visina novčanih davanja zavisi od broja članova porodice, tada nadležni nosilac uzima u obzir i članove porodice koji imaju prebivalište na području druge države ugovornice.

Član 13.

Korisnik penzije

(1) Na korisnika penzije iz obiju država ugovornica primjenjuju se pravni propisi o zdravstvenom osiguranju pensionera one države ugovornice na čijem području ima prebivalište. Pri tom se, u slučaju priznavanja penzije samo prema pravnim propisima druge države ugovornice, ta penzija smatra penzijom prve države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana jednako važi i za podnosioca zahtjeva za penziju.

Član 14.

Nosioci u mjestu prebivališta ili boravka

U slučajevima iz člana 11. i člana 13. stav 1. druge rečenice ovog sporazuma davanja odobrava:

- u Austriji regionalna bolesnička kasa koja je nadležna prema mjestu prebivališta ili boravka dotičnog lica;
- u Bosni i Hercegovini organizaciona jedinica zdravstvenog osiguranja koja je nadležna prema mjestu prebivališta ili boravka dotičnog lica.

Član 15.

Naknada troškova

(1) Nadležni nosilac nadoknađuje nosiocu koji je odobrio davanja iznose plaćene prema članu 11. i članu 13. stav 1. druga rečenica ovog sporazuma izuzimajući administrativne troškove.

(2) Nadležni organi mogu se, u cilju administrativnog pojednostavljenja, dogovoriti da za sve slučajeve ili za određene grupe slučajeva vrše paušalna plaćanja umjesto pojedinačnih obračuna plaćanja.

(3) U slučajevima člana 13. stav 1. druga rečenica ovog sporazuma naknada troškova za imaoća prava iz austrijskog penzijskog osiguranja nadoknađuju se iz doprinosa za zdravstveno osiguranje penzionera, koji se uplaćuju kod Glavnog saveza austrijskih nosioca socijalnog osiguranja.

Poglavlje 2. - Nesreće na poslu i profesionalne bolesti

Član 16. Davanja u naturi

(1) Lice koje zbog nesreće na poslu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravak na području druge države ugovornice, ima pravo na davanja u naturi na teret nadležnog nosioca od nosioca u mjestu prebivališta ili boravka, prema pravnim propisima koji važe za tog nosioca, kao da je to lice kod njega osigurano. U ovim slučajevima jednako se primjenjuje član 11. stav 2. ovog sporazuma.

(2) U slučajevima iz stava 1. ovog člana davanja u naturi odobravaju :

- u Austriji regionalna bolesnička kasa koja je nadležna prema mjestu prebivališta ili boravka dotičnog lica ili nosilac za slučaj nesreće na poslu,
- u Bosni i Hercegovini nadležna organizaciona jedinica zdravstvenog osiguranja koja je nadležna prema mjestu prebivališta ili boravka dotičnog lica.

(3) Pravni propisi Bosne i Hercegovine prema kojima se davanje u naturi isplaćuje na teret pravnog ili fizičkog lica kod kojeg je dotično lice bilo zaposleno u momentu nastanka nesreće na poslu ili profesionalne bolesti, važe i za slučajeve iz stava 1. ovog člana.

(4) Za naknadu troškova prema stavu 1. ovog člana jednako se primjenjuje član 15. ovog sporazuma.

Član 17. Nesreće na putovanju

(1) Ako se lice, koje ima prebivalište na području jedne države ugovornice po osnovu propisanog ugovora o radu uputi na rad u drugu državu ugovornicu radi stupanja na posao i na tom najkraćem putu bez prekida do mjesta rada doživi nesreću, naknadu za tu nesreću isplaćuje nosilac te države ugovornice saglasno pravnim propisima o osiguranju za slučaj nesreće na poslu. To važi i za nesreću koju zaposleni doživi pri povratku u državu prebivališta, neposredno nakon isteka ugovora o radu na osnovu koga je upućen u drugu državu ugovornicu.

(2) Ako na službenom putu dođe do nesreće na području države ugovornice koja nije nadležna država, smatraće se kao da je nesreća nastala na području nadležne države.

Član 18.

Profesionalne bolesti

(1) Ako odobrenje davanja za profesionalnu bolest, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, zavisi od toga da li je bolest po prvi put ljekarski utvrđena na području te države ugovornice, tada se taj uslov smatra ispunjenim, ako je dotična bolest utvrđena po prvi put na području druge države ugovornice.

(2) Ako pravni propisi jedne države ugovornice predviđaju da se davanja po osnovu profesionalne bolesti odobravaju samo onda ako je djelatnost koja može izazvati bolest obavljena u toku jednog minimalnog perioda, tada nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir period u toku koga je djelatnost obavljena, u toku kojeg vremena su važili pravni propisi druge države ugovornice.

Član 19.

Naknade za profesionalne bolesti

(1) Ako bi pravo na naknadu za profesionalnu bolest postojalo prema pravnim propisima obiju država ugovornica, davanja se odobravaju samo prema pravnim propisima one države ugovornice na čijem je području posljednji put obavljena djelatnost koja je mogla uzrokovati profesionalnu bolest, ako dotično lice ispunjava uslove predviđene ovim pravnim propisima.

(2) Ako je lice koje boluje od profesionalne bolesti primalo ili prima davanja na teret nosioca jedne države ugovornice i ako, nakon što je prema pravnim propisima druge države ugovornice obavljalo djelatnost koja je mogla uzrokovati profesionalnu bolest, zbog pogoršanja zatraži davanja od nosioca druge države ugovornice, tada nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja bez obzira na pogoršanje, prema pravnim propisima koji važe za njega. Nadležni nosilac druge države ugovornice odobrava davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja koje bi pripadalo prema njegovim pravnim propisima prije pogoršanja, da je bolest nastupila prema tim pravnim propisima.

Poglavlje 3. - Starost, invalidnost i smrt (penzije)

Član 20.

Zbrajanje vremena osiguranja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice sticanje, održavanje ili ponovno uspostavljanje prava na davanje zavisi o ostvarenom vremenu osiguranja, tada nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir ostvareno vrijeme osiguranja prema pravnim propisima druge države ugovornice kao da je vrijeme osiguranja ostvareno prema pravnim propisima koje on primjenjuje, ako se ne odnosi na isto vrijeme.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice odobravanje određenih davanja zavisi o ostvarenom vremenu osiguranja u zvanju za koje postoji poseban sistem ili u nekoj određenoj struci, ili u određenom zaposlenju, tada se za odobravanje tih davanja uzimaju u obzir ostvarena vremena osiguranja prema pravnim propisima druge države ugovornice samo

ako su ostvarena u odgovarajućem sistemu, odnosno ako takav sistem ne postoji, u istoj struci, ili u istom zaposlenju.

(3) Ako se prema pravnim propisima jedne države ugovornice vrijeme u kome moraju biti navršena vremena osiguranja produžava za vrijeme primanja penzije tada se to vrijeme produžava i za odgovarajuće vrijeme primanja penzije prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(4) Ako je prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine uslov za sticanje, održavanje ili ponovno priznavanje prava na davanja postojanje određenih činjeničnih stanja, isto važi i za odgovarajuća činjenična stanja u Austriji .

(5) Pri provođenju st. 1. i 2. ovog člana austrijski nosilac preračunava bosanskohercegovačka vremena osiguranja izražena u danima u mjesecu pri čemu 30 dana odgovara jednom mjesecu . Preostali dani računaju se pri tom kao cijeli mjesec.

Član 21.

Vremena osiguranja ispod jedne godine

(1) Ako vremena osiguranja koja se uzimaju u obzir prema pravnim propisima države ugovornice ne budu ostvarena za ukupno 12 mjeseci za obračun davanja, tada se prema tim pravnim propisima neće priznati nikakvo davanje. Ovo nije slučaj, ako prema tim pravnim propisima postoji pravo na davanje na osnovu tog ostvarenog vremena.

(2) Vremena osiguranja navedena u stavu 1. ovog člana prva rečenica ,nosilac druge države ugovornice uzeće u obzir za sticanje, održavanje i ponovno uspostavljanje prava na davanje, kao i njegovog obima, na način kao da je to vrijeme ostvareno prema pravnim propisima koje primjenjuje.

Član 22.

Utvrđivanje austrijskih davanja

(1) Ako prema austrijskim pravnim propisima postoji pravo na davanje i bez primjene člana 20. ovog sporazuma, tada nadležni austrijski nosilac treba da utvrdi davanje isključivo na osnovu vremena osiguranja, koje se uzima u obzir prema austrijskim pravnim propisima.

(2) Ako prema austrijskim pravnim propisima postoji pravo na davanje samo uz primjenu člana 20. ovog sporazuma, tada nadležni austrijski nosilac utvrđuje davanje isključivo na osnovu vremena osiguranja koje se uzima u obzir prema austrijskim pravnim propisima uzimajući u obzir slijedeće odredbe :

1. Davanja ili dijelovi davanja, čiji iznos nije zavisao o trajanju ostvarenog vremena osiguranja, pripadaju u odnosu između vremena osiguranja koje se uzima u obzir za izračunavanje davanja prema austrijskim pravnim propisima i 30 godina, ali maksimalno do visine punog iznosa.

2. Ako se prilikom izračunavanja davanja na invalidnost ili za nasljednike treba uzeti u obzir i postojeće vrijeme nakon nastanka osiguranog slučaja , tada to vrijeme treba uzeti samo u odnosu u kome se vrijeme osiguranja koje se uzima u obzir za izračunavanje davanja prema austrijskim pravnim propisima nalazi prema dvjema trećinama punih kalendarskih

mjeseci od navršene 16 godine života tog lica do nastanka osiguranog slučaja, ali maksimalno do visine punog iznosa.

3. Tačka 1. ovog stava ne važi :

a) za davanja iz dopunskog osiguranja ;

b) za davanja ili dijelove davanja koji ovise o prihodima, a služe za osiguranje minimalnog prihoda.

Član 23.

Utvrđivanje davanja Bosne i Hercegovine

(1) Ako prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine postoji pravo na davanje i bez primjene člana 20. ovog sporazuma, tada nadležni bosanskohercegovački nosilac utvrđuje davanje isključivo na osnovu vremena osiguranja koje uzima u obzir prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine.

(2) Ako prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine postoji pravo na davanje samo uz primjenu člana 20. ovog sporazuma tada nadležni bosanskohercegovački nosilac utvrđuje davanja na sljedeći način :

1. Prvo obračuna teoretski iznos davanja na koji bi osiguranik imao pravo kad bi sva zbrojena vremena osiguranja koja treba uzeti u obzir prema pravnim propisima obiju država ugovornica bila navršena prema pravnim propisima Bosne i Hercegovine.

2. Bosanskohercegovački nosilac utvrđuje stvarni iznos davanja na koji osiguranik ima pravo tako da teoretski iznos davanja iz stava 2. tačka 1. ovog člana svodi na odnos između trajanja vremena osiguranja navršenog u smislu pravnih propisa koje on primjenjuje i ukupno zbrojenih vremena osiguranja prema pravnim propisima obiju država ugovornica.

(3) Ako je ukupno trajanje vremena osiguranja u obje države ugovornice duže od najdužeg trajanja vremena propisanog pravnim propisima Bosne i Hercegovine, za izračunavanje najvećeg iznosa davanja iz stava 2. tač. 1. i 2. ovog člana, bosanskohercegovački nosilac uzima u obzir to najduže trajanje umjesto ukupno zbrojenih vremena osiguranja.

Poglavlje 4. - Nezaposlenost

Član 24.

Zbrajanje vremena osiguranja

(1) Ostvarena vremena osiguranja, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzimaju se u obzir kod prava na davanje pri nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposleni u državi ugovornici u kojoj polaže pravo na jedno takvo davanje u zadnjih dvanest mjeseci prije podnošenja zahtijeva na to davanje bio osiguran ukupno najmanje 26 sedmica, bez povrede propisa o zapošljavanju stranih radnika.

(2) U stavu 1. ovog člana utvrđeni uslovi o minimalnom vremenu osiguranja od 26 sedmica ne važe za nezaposlene čije je zaposlenje bilo predviđeno na duže vrijeme, ako je prekinuto

prije navršenih 26 sedmica, ne njihovom krivicom, ili koji posjeduju državljanstvo one države ugovornice u kojoj su podnijeli zahtjev na davanje.

Član 25.
Trajanje davanja

Trajanje davanja se skraćuje za ono vrijeme za koje je nezaposleni u drugoj državi ugovornici u posljednjih 12 mjeseci prije dana postavljanja zahtjeva već ostvario davanje za nezaposlenost.

GLAVA IV - RAZNE ODREDBE

Član 26.
Zadaci nadležnih organa, administrativna i pravna pomoć

- (1) Nadležni organi će u dogovoru regulisati upravne mjere potrebne za sprovođenje ovog sporazuma.
- (2) Nadležni organi obiju država ugovornica će izvještavati jedna drugu:
 - a) o svim mjerama poduzetim za primjenu ovog sporazuma;
 - b) o svim izmjenama njihovih pravnih propisa koje dodiruju primjenu ovog sporazuma.
- (3) Kod primjene ovog sporazuma organi i nosioci država ugovornica međusobno će se potpomagati i djelovati kao da primjenjuju svoje vlastite pravne propise.

Ova administrativna pomoć je besplatna.

- (4) Nosioci osiguranja i organi država ugovornica u svrhu primjene ovog sporazuma mogu da stupaju u kontakte jedni sa drugim, sa licima u postupku ili njihovim opunomoćenicima.
- (5) Nosioci osiguranja i organi jedne države ugovornice ne smiju odbiti zahtjeve i ostale podneske koji im stignu, zbog toga što su sastavljeni na jednom od službenih jezika druge države ugovornice.
- (6) Ljekarski pregledi koji se obavljaju u provođenju pravnih propisa jedne države ugovornice a odnose se na lica koja imaju prebivalište ili boravak na području druge države ugovornice biće obavljani na traženje i teret nadležnog nosioca od strane nosioca određenog prema mjestu prebivališta ili boravka. Ako se ljekarski pregledi provode u interesu nosioca obiju država ugovornica, tada se troškovi neće nadoknađivati.
- (7) Za sudsku pravnu pomoć važe odredbe koje se primjenjuju za pravnu pomoć u građanskim pravnim stvarima.

Član 27.
Kontaktne službe

Nadležni organi treba da u cilju olakšavanja sprovođenja ovog sporazuma, a posebno radi uspostavljanja jednostavne i brze veze između oba nosioca koji dolaze u obzir, osnuju kontaktne službe.

Član 28.

Oslobađanje od poreza i ovjere

- (1) Svako u propisima jedne države ugovornice predviđeno oslobađanje ili smanjenje poreza, sudskih, i taksi za pismene podneske ili dokumenta, koji treba da se predoče kod primjene ovih pravnih propisa proteže se na odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koji treba da se predoče u primjeni ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.
- (2) Isprave, dokumenta i pismeni podnesci, svake vrste, koji se moraju predočiti u primjeni ovog sporazuma, ne treba da budu ovjereni.

Član 29.

Podnošenje pismenih podnesaka

- (1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koji se u primjeni ovog sporazuma, ili pravnih propisa jedne države ugovornice treba da podnesu nekom organu, nosiocu ili drugoj nadležnoj instituciji jedne države ugovornice, smatraju se kao zahtjevi, izjave ili pravna sredstva podnešena organu, nosiocu ili drugoj nadležnoj instituciji druge države ugovornice.
- (2) Zahtjev postavljen prema pravnim propisima jedne države ugovornice za neko davanje važi i kao zahtjev za neko odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice koja dolazi u obzir na osnovu ovog sporazuma. Ovo nije slučaj ako podnosilac zahtjeva izričito zatraži, da se utvrđivanje stečenog davanja kod starosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, odgodi.
- (3) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koja u primjeni ovog sporazuma prema pravnim propisima jedne države ugovornice treba da se podnesu unutar određenog roka nekom organu, nosiocu ili drugoj nadležnoj instituciji te države ugovornice, mogu u istom roku biti podneseni odgovarajućoj službi druge države ugovornice.
- (4) U slučajevima st. 1. do 3. ovog člana, prosljeđuje dotična služba te zahtjeve, izjave ili pravna sredstva, bilo neposredno ili putem kontaktnih službi država ugovornica bez odlaganja odgovarajućoj nadležnoj službi druge države ugovornice.

Član 30.

Platni promet

- (1) Nosioци obavezni za novčana davanja mogu izvršiti plaćanja ovlaštenim u drugoj državi ugovornici sa oslobađajućim dejstvom u valuti koja važi u njihovoj državi.
- (2) Novčana davanja predviđena ovim sporazumom trebaju uslijediti u valuti države ugovornice u kojoj svoje sjedište ima nosilac koji je odobrio davanje.
- (3) Doznake na osnovu ovog sporazuma vrše se na osnovu dogovora o plaćanju koji važi na ovom području u obje države ugovornice u trenutku doznačavanja.

Član 31.
Izvršni postupak

- (1) Izvršne odluke sudova kao i izvršna rješenja i isprave nosioca ili organa jedne države ugovornice o doprinosima i ostalim potraživanjima iz socijalnog osiguranja priznaju se u drugoj državi ugovornici.
- (2) Priznavanje se smije uskratiti samo onda, ako je ono u suprotnosti sa javnim poretkom države ugovornice u kojoj se treba priznati odluka ili isprava.
- (3) Izvršne isprave i odluke priznate prema stavu 1. ovog člana izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak provodi se prema pravnim propisima koji važe u državi ugovornici na čijem području se provodi izvršenje donesenih odgovarajućih odluka i isprava. Primjerak odluke ili isprave mora posjedovati potvrdu njene izvršnosti (klauzula o izvršenju).

Član 32.
Obračun akontacije

- (1) Ako je nosilac jedne države ugovornice platio akontaciju, tada se može zadržati isplata zaostatka odgovarajućeg davanja za isti vremenski period, a za koje postoji pravo prema pravnim propisima druge države ugovornice. Ako je nosilac jedne države ugovornice za vrijeme za koje nosilac druge države ugovornice trebao izvršiti naknadno odgovarajuće davanje, platio davanje više nego pripada, tada taj iznos koji prekoračuje to davanje važi do visine iznosa koji se naknadno treba isplatiti kao akontacija u smislu ovog stava.
- (2) Ako nosilac socijalne pomoći jedne države ugovornice odobri neko davanje u toku jednog vremena za koje naknadno prema pravnim propisima druge države ugovornice nastane pravo na novčana davanja, tada nadležni nosilac te države ugovornice na traženje i za račun nosioca socijalne pomoći, zadržava naknadna plaćanja dospjela za isto vrijeme do visine plaćenih davanja na ime socijalne pomoći, kao da se tu radi o plaćenom davanju od nosioca socijalne pomoći druge države ugovornice.

Član 33.
Naknada štete

- (1) Ako lice koje treba primiti davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice na ime štete koja je nastala na području druge države ugovornice, prema čijim pravnim propisima ima pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada zahtjev za naknadu štete prelazi na nosioca prve države ugovornice prema za njega važećim pravnim propisima.
- (2) Ako prava na naknadu štete u pogledu istovrsnih davanja iz istog slučaja pripadaju kako nosiocu jedne države ugovornice tako i nosiocu druge države ugovornice, tada može treće lice da udovolji zahtjevima koji su prema stavu 1. ovog člana prešli na oba nosioca, sa oslobađajućim učinkom kroz plaćanje jednom ili drugom nosiocu. U internom odnosu nosioci se trebaju srazmjerno namire prema davanjima koja treba da isplate.

Član 34.
Dogovaranje oko sporova

Sporovi između država ugovornica oko tumačenja ili primjene ovog sporazuma se trebaju, ako je moguće, riješiti dogovorom između nadležnih organa država ugovornica.

GLAVA V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Prelazne odredbe

- (1) Ovaj sporazum ne daje pravo na davanja za vrijeme prije njegovog stupanja na snagu ili za lica iz člana 37. stav 3. ovog sporazuma prije 1. oktobra 1996. godine .
- (2) Radi utvrđivanja prava na davanja prema ovom sporazumu uzimaju se u obzir vremena osiguranja, koja su prema pravnim propisima jedne države ugovornice ostvorena prije stupanja na snagu ovog sporazuma.
- (3) Ne dovodeći u pitanje stav 1. ovog člana, Sporazum važi i za slučajeve osiguranja koji su nastupili prije njegovog stupanja na snagu, ako ranije utvrđena davanja nisu nadoknađena plaćanjem glavnice.
- (4) Davanja, koja su utvrđena prije stupanja na snagu ovog sporazuma ili za lica iz člana 37. stav 3. ovog sporazuma prije 1. oktobra 1996 godine ne moraju se nanovo utvrđivati.
- (5) Ako se za lica koje nije obuhvaćeno članom 37. stav 3. ovog sporazuma zahtijevaju davanja u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog sporazuma, tada se davanja trebaju priznati od stupanja na snagu ovog sporazuma bez mogućnosti da se dotičnom licu priznaju rokovi isključenja ili zastare, inače od dana koji je određen prema pravnim propisima obiju država ugovornica.

Član 36.

Regulisanja tereta osiguranja

- (1) Nosioци osiguranja u Austriji preuzimaju sva očekivana ili stečena prava lica, koja su 1. januara 1956. godine bila austrijski državljani ili koja su prema austrijskim pravnim propisima u oblasti socijalnog osiguranja bila priznata kao "folksdojčeri", pod uslovima da dotična lica 1. januara 1956. godine na području Austrije samo nisu privremeno boravila , ako su ta očekivana ili stečena prava nastala na osnovu vremena osiguranja ostvarenih prije 1. januara 1956. godine u bivšem jugoslovenskom socijalnom osiguranju (penzijsko i invalidsko osiguranje).
- (2) Nosioци osiguranja u Bosni i Hercegovini preuzimaju sva očekivana ili stečena prava bosanskohercegovačkih državljana, koji su kao jugoslovenski državljani imali prebivalište na području bivše Jugoslavije na dan 1. januara 1956. godine, ako su očekivana ili stečena prava nastala na osnovu vremena osiguranja ostvarenih prije 1. januara 1956. godine u austrijskom socijalnom osiguranju (penzijsko osiguranje, ili osiguranje za slučaj nesreće na poslu).
- (3) Ako treba preuzeti prava na davanja, tada važe opšti uslovi za odgovarajuća davanja kao ispunjeni. Pri tome se za odmjeravanje davanja uzima u obzir vrijeme osiguranja na kome se zasniva preuzeto davanje. Ako to vrijeme ne dostigne dužinu vremena čekanja koje je potrebno za odgovarajuće penzije, tada se za odmjeravanje davanja uzima u obzir vrijeme u dužini tog vremena čekanja.

(4) Radi uzimanja u obzir očekivanih ili stečenih prava na davanja iz austrijskog penzijskog ili osiguranja kod nesreća na poslu treba primjeniti pravne propise austrijskog Saveznog zakona od 22. novembra 1961. godine o stečenim ili očekivanim pravima na davanja iz penzijskog osiguranja i osiguranja za slučaj nesreće na osnovu zaposlenja u inostranstvu.

Član 37.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum se treba ratifikovati. Ratifikaciona dokumenta treba što je moguće prije u razmjeniti u Beču.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana narednog mjeseca nakon isteka mjeseca, u kome su razmijenjena ratifikaciona dokumenta.

(3) Odredbe ovog sporazuma koje se odnose na sticanje i odobravanje davanja iz socijalnog osiguranja treba od 1. oktobra 1996. godine primjeniti na lica na koja se primjenjivao Sporazum o socijalnom osiguranju između dvije države ugovornice koji je važio do tog roka. Ako se u vremenu prije stupanja na snagu ovog sporazuma u pogledu odobravanja davanja u naturi postupalo drugačije time je stvar riješena.

Član 38.

Prestanak važenja

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica ga može uz poštivanje roka od tri mjeseca do kraja kalendarske godine pismeno diplomatskim putem otkazati.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma ostaju prava stečena ovim sporazumom očuvana.

U POTVRDU TOGA opunomoćenici su potpisali ovaj sporazum i ovjerali ga pečatima.

SASTAVLJENO u Sarajevu, dana 12. februara 1999. godine u dva originala na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i njemačkom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Bosnu i Hercegovinu
Nudžeim Rečica, s. r.

Za Republiku Austriju
Christoph Parisini, s. r.

PROTOKOL

O PROVOĐENJU SPORAZUMA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE AUSTRIJE

Na osnovu člana 26. stava 1. Sporazuma o socijalnom osiguranju između Republike Austrije i Bosne i Hercegovine od 12. februara 1999. godine

- u dalje tekstu Sporazum- nadležni organi objiju država ugovornica
- su u svrhu sprovođenja Sporazuma dogovorili:

GLAVA I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Definicije pojmova

U ovom protokolu pojmovi utvrđeni u članu 1. Sporazuma upotrebljavaju se u istom značenju koje im je dato u navedenom članu.

Član 2

Organi za vezu

Organi za vezu, shodno članu 27., Sporazuma su:

1. U Austriji

a) za zdravstveno osiguranje, osiguranje za slučaj nesreće na poslu i penzijsko osiguranje:

- Glavni savez austrijskih nosilaca socijalnog osiguranja,

b) za novčana davanja za nezaposlenost:

- Pokrajinska služba Servisa tržišta rada Štajerske,

2. U Bosni i Hercegovini

A. Federacija Bosne i Hercegovine

a) za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu:

- Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo,

b) za penzijsko i invalidsko osiguranje

- Društveni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Bosne i Hercegovine, Sarajevo

- Zavod mirovinskog i invalidskog osiguranja, Mostar,

c) za osiguranje za slučaj nezaposlenosti

- Zavod za zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Sarajevo,

- Zavod za zapošljavanje, Mostar,

B. Republika Srpska

a) za zdravstveno osiguranje:

- Javni fond za zdravstveno osiguranje Republike Srpske, Banja Luka,

b) za penzijsko i invalidsko osiguranje:

- Javni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Bijeljina,

c) za osiguranje za slučaj nezaposlenosti:

-Republički zavod za zapošljavanje , Pale.

Član 3.

Zadaci organa za vezu

(1) Organi za vezu obavezni su izvršavati obaveze utvrđene ovim protokolom.

Pri provođenju Sporazuma oni mogu stupati međusobno u vezu, kao i sa zainteresovanim licima koja oni ovlaste. Organi za vezu obavezni su međusobno se pomagati prilikom provođenja Sporazuma.

(2) Organi za vezu obavezni su sporazumno utvrditi postupak i obrasce potrebne za provođenje Sporazuma i ovog protokola.

GLAVA II - ODREDBE PRAVNIH PROPISA KOJI SE PRIMJENJUJU

Član 4.

Izdavanje potvrda za zaposlene u drugoj državi ugovornici

(1) U slučajevima iz čl. 7. i 8. Sporazuma, nosilac države ugovornice čiji će se pravni propisi primjenjivati obavezan je na zahtjev zaposlenog izdati potvrdu u kojoj se navodi da za zaposlenog u pogledu dotičnog zaposlenja važe ti pravni propisi.

(2) Potvrdu iz stava 1. ovog člana izdaje:

kod primjene austrijskih pravnih propisa:

nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja,

kod primjene pravnih propisa Bosne i Hercegovine:

nadležni nosilac zdravstvenog osiguranja.

GLAVA III - POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1. - Bolest i materinstvo

Član 5.

Zbrajanje vremena osiguranja

(1) Radi primjene člana 10. Sporazuma od strane nosioca jedne države ugovornice, dotično lice je obavezno dostaviti potvrdu o vremenima osiguranja koja dolaze u obzir prema pravnim propisima druge države ugovornice. Potvrdu na zahtjev dotičnog lica izdaje:

U Austriji:

nosilac zdravstvenog osiguranja,

U Bosni i Hercegovini:

nosilac zdravstvenog osiguranja.

(2) Ako dotično lice ne dostavi potvrdu, nadležni nosilac može od nosioca druge države ugovornice, navedenog u stavu 1, da zatraži da izda i dostavi ovu potvrdu.

Član 6.

Odobranje davanja u naturi

(1) Radi primjene člana 11. Sporazuma, lice koje je podnijelo zahtjev za davanje, obavezno je nosiocu koji dolazi u obzir za davanje prema članu 14. Sporazuma, radi dokazivanja prava, dostaviti potvrdu nadležnog nosioca.

Ako dotično lice ne dostavi potvrdu, nadležni nosilac obavezan je na zamolnicu nosioca koji dolazi u obzir za davanje prema članu 14. Sporazuma u slučajevima iz člana 11. stav 1. slova a) i b) Sporazuma, takvu potvrdu izdati naknadno.

(2) Nosilac nadležan prema mjestu prebivališta ili boravka, obavezan je provesti kontrolu bolesnika kao da se radi o njegovom osiguraniku i nadležnog nosioca obavijestiti o rezultatu kontrole.

(3) Ako se odobri bolničko liječenje, nosilac koji dolazi u obzir prema članu 14. Sporazuma, obavezan je bez odlaganja obavijestiti nadležnog nosioca o datumu prijema u bolnicu i predviđenom trajanju bolničkog liječenja, kao i o datumu otpuštanja iz bolnice.

(4) Davanja u smislu člana 11. stav 2. Sporazuma su:

01. proteze, ortopedska pomagala i sprave za oslanjanje, uključujući obloženi ortopedski steznik s dopunskim dijelovima, priborom i alatom;

02. ortopedske cipele po mjeri, po potrebi, zajedno sa pripadajućom normalnom cipelom (koja nije ortopedska);

03. plastika čeljusti i lica, perike;

04. otisci na bazi uzoraka (imitacije različitih dijelova tijela), pomoću kojih se prilagođavaju predmeti navedeni pod tač.1. do 3.;
05. umjetne oči, kontaktne leće, naočale za povećanje i naočale s durbinom;
06. slušna pomagala;
07. umjetni zubi (čvrsti i koji se vade) i proteze za zatvaranje usne šupljine;
08. vozila za bolesnike, invalidska kolica i ostala mehanička pomagala za kretanje;
09. zamjena predmeta navedenih pod tač. 1. do 8.;
10. psi-vodiči za slijepe;
11. liječenje i boravak u domovima za odmor i oporavak ili liječilištima;
12. mjere medicinske i profesionalne rehabilitacije;
13. sva ostala pomoćna sredstva za liječenje, pomagala i sl., čija nabavna cijena u Austriji premašuje 2.000 ATS, a u Bosni i Hercegovini 300 KM.

Odobre li se navedena sredstva zbog neodgodive hitnosti, nosilac iz člana 14. Sporazuma obavezan je o tome neizostavno obavijestiti nadležnog nosioca.

Član 7.

Nadoknađivanje davanja u naturi u slučaju odstupanja od predviđenog postupka

Na zahtjev dotičnog lica nadležni nosilac obavezan je nadoknaditi nastale troškove prema cjenovniku koji važi za nosioca navedenog u članu 14. Sporazuma, ako se moralo odstupiti od predviđenih pravila postupka. Nosilac naveden u članu 14. Sporazuma obavezan je nadležnom nosiocu na njegov zahtjev pružiti potrebna obavještenja.

Član 8.

Odobranje novčanih davanja

Nadležni nosilac isplaćuje novčana davanja neposredno korisnicima. U ovim slučajevima jednako se primjenjuje član 6. stav 2. ovog protokola.

Član 9.

Odobranje davanja u naturi korisnicima penzija

Radi primjene člana 13. stav 1. druga rečenica Sporazuma, nosiocu koji dolazi u obzir prema članu 14. Sporazuma, kao dokaz o postojanju prava na penziju treba dostaviti potvrdu nadležnog nosioca.

Poglavlje 2. - Nesreće na poslu i profesionalne bolesti

Član 10.

Odobranje davanja u naturi

U slučajevima iz člana 16. stav 1. Sporazuma, jednako se primjenjuju čl. 6. i 7. ovog protokola.

Član 11.
Odobranje novčanih davanja

Nadležni nosioci obavezni su sva novčana davanja isplaćivati neposredno korisnicima prava.

Član 12.
Statistički izvještaji

Nadležni nosioci obavezni su organu za vezu, koji je nadležan dostavljati godišnje statističke izvještaje o novčanim davanjima, koja u smislu člana 11. ovog protokola isplaćuju korisnicima u drugoj državi ugovornici. Organi za vezu obavezni su međusobno razmjenjivati takve statističke izvještaje.

Poglavlje 3. - Starost, invalidnost i smrt (penzije)

Član 13.
Obrada zahtjeva za davanja

- (1) Nadležni nosioci obavezni su jedni druge neodložno obavještavati o zahtjevima za davanja na koja se primjenjuje Glava III, Poglavlje 3. u vezi sa članom 29. stav 2. Sporazuma.
- (2) Nadležni nosioci obavezni su jedni drugima saopćavati i druge činjenice bitne za određivanje davanja po potrebi, uz prilaganje stručnog ljekarskog mišljenja.
- (3) Nadležni nosioci obavezni su jedni druge obavještavati o odlukama u postupku utvrđivanja davanja.

Član 14.
Isplata novčanih davanja

Nadležni nosioci obavezni su penzije i druga novčana davanja isplaćivati neposredno korisnicima prava.

Član 15.
Statistički izvještaji

Član 12. ovog protokola jednako se primjenjuje i za penzije.

Poglavlje 4. - Nezaposlenost

Član 16.
Postupak

U slučajevima iz čl. 24. i 25. Sporazuma, dotično lice obavezno je nadležnom nosiocu jedne države ugovornice dostaviti potvrdu nadležnog nosioca druge države ugovornice u kojoj je navedeno vrijeme osiguranja, izvršeno prema pravnim propisima druge države ugovornice i

vrijeme u kojem je lice primalo naknadu za slučaj nezaposlenosti od druge države ugovornice. Ako dotično lice ne dostavi potvrdu, organ za vezu jedne države ugovornice može zamoliti organ za vezu druge države ugovornice da takvu potvrdu izda i dostavi.

GLAVA IV - FINANSIJSKE ODREDBE

Član 17.

Za sprovođenje člana 15. i člana 16. stav 4. Sporazuma, priznanje prava na nadoknađivanje troškova za davanje u naturi mora se zatražiti putem organa za vezu nakon završetka određenog davanja ili za svako tromjesečje, a mora se ostvariti u roku od dva (2) mjeseca od zaprimanja zahtjeva.

GLAVA V - ZAVRŠNA ODREDBA

Član 18.

Stupanje na snagu

Ovaj protokol stupa na snagu istovremeno sa danom stupanja na snagu Sporazuma i primjenjuje se od 01. oktobra 1996. godine.

SASTAVLJENO u Sarajevu, dana 12. februara 1999. godine u dva originala na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i njemačkom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za nadležne organe
Bosne i Hercegovine
Nudžeim Rečica, s.r.

Za nadležni organ
Republike Austrije
dr. **Helmut Siedl**, s. r.

Član 3.

Ova odluka biti će objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 014-02-323/01
23. marta 2001.godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predsjedništva BiH
Živko Radišić, s.r.